

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58 - GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abbon. Dovenetelweg 57^a 2555 TD 's-Gravenhage Tel. 070-684541

Secretariaat:

Talinglaan 21 2566 VN 's-Gravenhage Tel. 070-634101

W E E K B L A D

=====

nadruk verboden

22 september 1978

=====

23e jaargang nr.5

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Bij het begin van onze bijeenkomst moet ik u er op wijzen, dat wij, sprekers van deze Orde, niet alwetend of onfeilbaar zijn. Het is beter, dat u uw eigen fouten maakt, dan dat u zonder na te denken onze waarheid achteraloopt.

Zoals u bekend is, dient ons onderwerp voor heden actueel te zijn. Ik heb als algemene aanduiding daar boven gezet:

O N V E R S T A N D

=====

Want onverstand is n.l. zeer actueel. Maar laat mij om te beginnen u er op wijzen, dat zich op het ogenblik een ware gordel van geweld rond de aarde spant. Overal moord, doodslag, verzet, belangenstrijd.

Wanneer je kijkt naar de mensen, die daarbij betrokken zijn, dan valt op, hoezeer zij allen van hun eigen gelijk overtuigd schijnen te zijn. De een stelt aan de macht te moeten blijven, omdat zijn land anders ten onder zal gaan en zijn tegenstanders roepen uit, dat deze regeerder onmiddellijk heen moet hgaan, daar anders deze tegenstanders ten onder dreigen te gaan. Het leger staat in dergelijke gevallen meestal terzijde en schiet er op los, vaak naar beide zijden tegelijk.

De mentaliteit, die alleen eigen gelijk wil erkennen, behoort tot de veel voorkomende oorzaken voor geweld en onrecht. Mogelijk kun je, zoals de kampeerders van Camp David proberen te doen, proberen deze tegenstellingen op te lossen door te praten, praten, praten.

Maar zeker is wel, dat je, zolang je uitgaat van de

onvoorwaardelijke juistheid van je eigen stellingen en uitgangspunten, ook langs deze weg weinig of niets bereikt kan worden. Zoals in dit geval de ene partij de bijbel citeert en stelt: op dit alles baseren wij onze rechten, terwijl de andere kant eveneens spreekt over de rechten van arabieren en palestijnen, wier rechten berusten op hun tradities en bewoning van dit land gedurende zo lange tijd.

Mogelijk geloof je inderdaad, dat dit een juist uitgangspunt is bij het benaderen van de feiten, Maar kom je er werkelijk iets verder mee? Ik betwijfel het.

Onverstand is veelal gebaseerd op de pogingen het heden te bepalen en te regeren met de verlopen waarden van gisteren.

Daar dit zo vaak voorkomt en overal een rol speelt, zelfs in uw eigen land, dat ook zijn economische moeilijkheden kent, die niet oplosbaar zijn, wanneer je je blijft beroepen op gebruiken en verworven rechten, zoek ik de achtergronden voor al deze conflicten.

Deze achtergrond blijkt voornamelijk een kwestie te zijn van mentaliteit, maar berust ook op de wijze, waarop de meeste mensen afgestemd zijn.

U heeft zich vermoedelijk wel eens afgevraagd, hoe het mogelijk is, dat absolute richtingen als een fascisme, anarchisme e.d. steeds weer aanhangers kunnen vinden, die zelfs tegen alle kenbare feiten in, overtuigd blijven van de juistheid van hun inzichten en verwachtingen.

Zoals u zich ongetwijfeld wel eens hebt afgevraagd, hoe het toch komt, dat zovele mensen bereid zijn naar uiterste middelen te grijpen om hun gelijk te krijgen en dan branden, moorden, afpersen enz. enz. Dus werken met middelen, die zoals een ieder beseft, menselijk onaanvaardbaar zijn.

Bij nader beschouwing blijken deze mensen allen te lijden aan een kunstmatige blindheid. Zij reageren alleen op onbewezen stellingen, niet op innerlijke waarden of feiten.

U kent allen in uw leven ogenblikken, waarop u innerlijk iets aanvoelt als juist of onjuist zonder redelijke basis. Wanneer u nu gaat redeneren vanuit de voor u gangbare gegevens en stellingen, zo blijkt u in 9 van de 10 gevallen dergelijke ingevingen en gevoelens eenvoudig van tafel te vegen. U zoudt anders kunnen reageren en beschikt vaak over mogelijkheden om anders te handelen. U bent niet zonder meer aan een noodlot gebonden, maar weigert dit te doen, omdat u dan rekening zoudt moeten houden met zaken als onbestemde gevoelens e.d.

Want, in ons systeem, ons geloof, in onze kerk, in onze sociale groep geldt nu eenmaal algemeen een bepaald iets als juist en alle afwijkende gedachten en invloeden zijn daarom - zo schijnt men te denken - per definitie onjuist.

Zeer vele mensen doen dit en toch lijkt het mij niet redelijk, wanneer je daarom alle capaciteiten, die je geestelijk en zelfs verstandelijk bezit, eenvoudigweg terzijde gaat stellen.

De mens moet zichzelf zijn. Maar jezelf zijn betekent ook een volledig aandacht geven aan alles, wat er in je leeft,

alles, wat er aan mogelijkheden in je bestaat. Jezelf zijn betekent zeker ook niet zonder meer, dat je middels voortdurende compromissen moet doen, of een overeenkomst of toestand bereikt is, wanneer je daar niet zelf geheel achter kunt staan. Maar dan moet je je wel baseren op je innerlijk en niet alleen op uiterlijke omstandigheden.

Wanneer ik uw maatschappij bezie, kom ik tot wonderlijke konklusies. Mogelijk kunt u mij hierbij volgen. Ik zal proberen met voorbeelden deze konklusies te onderstrepen:

U koopt een brood. Dit kost, zo stel ik eenvoudigheds-halve nu even, f 2.-. In dit brood zit aan grondstoffen een waarde van rond 20 cent. Aan arbeidsloon eveneens 20 cent. Vervoerskosten eveneens rond 20 cent - aangenomen bedragen om het voorbeeld eenvoudig te houden. Dit betekent, dat de werkelijke waarde van dit brood 60 cent bedraagt.

Service, bediening, heffingen, reclame enz. brengen de werkelijke prijs echter op rond f 190, winst 10 cent. Wat is hier fout? De productie, administratie, verdeling blijken niet rationeel te geschieden. Zij zijn voor een groot deel in feite een overbodige luxe. Hierdoor krijgen zeker heel wat meer mensen werk. Maar hun arbeid draagt er niet toe bij ook maar een brood meer dan anders tot stand te brengen.

U koopt een stukje zeep, mooi verpakt, heerlijk geurend enz. Er zijn grote reclame-kampagnes voor gevoerd, die u vertellen: "het romige schuim verfrist de huid en geeft u de jeugdige blos weer". Geloof daarvan maar niet te veel, want een zelfde effect kun je met groene zeep ook bereiken.

Wat is de werkelijke waarde van het stuk zeep? Af fabriek kost het, gevormd en wel, rond 25 cent. De verpakking kost echter ongeveer 80 cent. Wat een vreemde zaak is. Want wanneer de verpakking kostbaarder is dan het product, dat er in steekt, deugt er volgens mij iets toch niet geheel.

De reclame-kampagne blijkt, omgeslagen in kosten, per stuk, rond 50 cent te bedragen. Zeg dat het stuk, indien wij winst en alle kosten rekenen, rond f 1.75 zou moeten kosten, inclusief de te dure verpakking. Maar neen. Het kost u f 3.75, want het is een exclusief merk en u bent bereid, een dergelijk bedrag hiervoor te betalen, omdat u graag een exclusieve en huidverzorgende zeep wilt gebruiken.

Wie even doordenkt, komt tot de konklusie, dat je wel heel erg veel moet betalen voor dingen, die niets te maken hebben met de kwaliteit van de zeep, waar het toch om heet te gaan. Een zeer groot gedeelte van de prijs blijkt zowel bij de zeep als bij vele andere producten te bestaan uit schuim, opgeklopte waardeloosheid, reclame.

Van dit alles leven natuurlijk wel heel veel mensen. Iemand heeft eens gesteld: op het ogenblik, dat de westerse wereld overbodigheid als verspilling zou gaan beschouwen en zo terug zou keren op haar schreden, alleen nog het product zelf en de kwaliteiten daarvan vooropstellende, zouden zeer vele nu zeer goed betaalde mensen opeens werkeloos worden. Maar het zou daardoor ook weer mogelijk worden in de dienstverlenende beroepen een volledige bezetting te vinden en alle diensten weer geheel aan hun bedoeling te doen beantwoorden.

Ik stel mij daarbij b.v. een stadsreinigingsdienst voor, die de stad weer werkelijk en geheel schoon kan houden, een ober, die bereid is u te bedienen, ook wanneer het alleen om koffie of patat gaat.

Vele op zich nuttige functies zouden door meerdere mensen gedeeld kunnen worden, al behoeft men daarbij voor mij niet zo ver te gaan als eens in Japan, waar drie mensen te samen u een krant verkochten. Zo iemand zal op straat zijn waar aanbevelen door te roepen, zal de bladen dragen en bovendien dezen tegen betaling moeten afgeven aan zijn klanten.

Nu geef ik toe, dat er in die dagen een grote werkloosheid heerste in Japan. Maar men had deze noodzakelijke functies als volgt verdeeld: Er was een man, die riep. Hij was a.h.w. de reclame afdeling. Een tweede incasseerde het geld. Hij fungeerde als de boekhouder van de groep. De derde droeg de kranten en zorgde, dat er altijd weer bladen waren om te verkopen. Hij verzorgde a.h.w. productie en transport.

Soms wisselde men van functie. Het gevolg was, dat men heel wat om kon zetten, zonder zich overmatig te vermoeien en veel werk kon verzetten, zonder zich bijzonder te haasten. Deze drie mensen te samen leefden van de opbrengst van deze verkoop. Zij werkten samen, om zo elkander te helpen en in leven te blijven, maar wisten zeer wel, dat zo nodig twee van hen gemist konden worden, zodat er altijd wel iemand was, die klaar stond om een toevallig extra karwei uit te voeren. Zij wisten allen, dat er in feite twee mensen overbodig waren, maar aanvaardden deze overbodigheid bewust, om hierdoor elkander te helpen.

Het onverstand in de moderne maatschappij ligt voor mij niet in het verrichten van overbodige arbeid zonder meer, maar in het feit, dat men zijn overbodigheid niet meer beseft. Men kent het verschil kennelijk niet meer tussen werkelijk noodzakelijke of productieve arbeid en niet productieve en in feite overbodige arbeid.

Zoals veel mensen ook niet meer in staat zijn een onderscheid te erkennen tussen feitelijke misleidingen, verkoopsargumenten en feiten. De verschillen tussen feiten en woorden vallen steeds meer weg bij steeds meer mensen. Dit is volgens mij een blijk van onverstand.

Op gelijke wijze kun je stellen, dat de meeste mensen zich in hun leven vooral bezighouden met het in feite onbelangrijke en overbodige, met zaken, die niet meer te maken hebben met de producten van het bestaan: in leven blijven en besuftzijn verwerven. En zo er al sprake is van enige bewustwording, zo blijkt men zijn rationele vermogens niet te richten op de werkelijke betekenis van het beseft, maar gebruikt men zijn verstand voornamelijk om tot rationalisaties te komen, waardoor de bestaande toestand ondanks het verworven besef aanvaardbaar blijft.

Toch vergen deze rationalisaties heel wat meer van uw denken, werkkraft, geloof en gevoelens, dan de essentie van het bestaan zelf, het werkelijke bewustzijn. Er wordt veel kracht verspild, veel tijd verdaan, er worden veel kansen

vergooid door deze wanhopige pogingen, eigen innerlijk besef zo te veranderen of te verklaren, dat het past bij de wereld buiten het ik, die men wil blijven aanvaarden.

Wanneer ik nu zie, dat zoveel krachten en mensen worden verspild in een wereld, waarin door velen honger wordt geleden, waar vele mensen lijden zonder enige werkelijke noodzaak, ja, moet konstateren, dat heel wat mensen in uw wereld radeloos zijn, geen weg meer weten met zichzelf, geen innerlijke zekerheid of een oprecht geloof meer weten te vinden, omdat men zich voornamelijk bezig blijft houden met uiterlijkheden, met verpakkingsmateriaal, inplaats de feiten en het innerlijk besef te aanvaarden. Zo stel ik, dat, gezien van mijn standpunt, er ergens toch iets fout is in de wereld van de mensen.

Probeer ik uit te gaan van werkelijke noodzaken en houd ik rekening met mijn innerlijk besef, dan kom ik bij het beschouwen van uw wereld en sommige anderen steeds weer voor vragen te staan, waarop ik geen positief antwoord weet. Want steeds weer zeggen zowel mijn beschouwingen van feiten als mijn innerlijk weten mij, dat veel onnodig geschiedt, dat vele noden van de mensen voortkomen uit een verkeerde waardering voor zichzelf en de wereld, waarin zij leven. Zoals vele geesten vast blijven zitten in denkbeelden, die niets meer te maken hebben met hun leven als geest en de mogelijkheden, die zij als geest bezitten.

Wijs ik uw wereld hierop, dan zal men soms toe moeten geven, dat bepaalde zaken zelfs menselijk redelijk nu overbodig zijn. En wat antwoordt men mij dan: maar deze noodzaak zal ongetwijfeld in de toekomst eens bestaan en wij bereiden dus die toekomst nu reeds voor.

Een eenvoudig voorbeeld.: De tweede kamer telt op dit ogenblik 150 zetels, maar houdt er bij haar plannen en beschouwing rekening mee, dat binnen afzienbare tijd het aantal zetels tot 225 zal moeten worden uitgebreid.

Vanuit mijn standpunt echter wordt er reeds nu, met 150 leden, zoveel tijd verspild, omdat een ieder zijn zegje zo nodig uitvoerig moet doen, dat vele beslissingen niet meer tijdig worden genomen. En met mijn ongetwijfeld op dit gebied armzalige begrip veronderstel ik, dat, wanneer er nog meer mensen en specialisten in de kamer zouden komen, een behandelen van een wetsonderwerp en het vormen van een besluit zoveel tijd zouden gaan vergen, dat elke beslissing reeds door de feiten achterhaald zal zijn, voor men er aan toe komt.

Kortom: naarmate er meer specialisten zijn, die hun standpunt willen toelichten en hun verschil van mening met anderen uitvoerig willen verklaren, zal het nemen van besluiten overbodiger worden, omdat dan reeds zonder die besluiten een beslissing gevallen is.

Ik acht een dergelijke gang van zaken niet redelijk. Maar ik ben geen politicus en heb geen inzicht in alle aardse emoties en drijfveren, die bij dergelijke ontwikkelingen een belangrijke rol spelen.

Ik zie echter wel, dat vele mensen op een soortgelijke wijze bezig zijn, hun handelings- en besefsmogelijkheid te

te belemmeren.

Wanneer je innerlijk bewust wilt worden, is het volgens mij allereerst noodzakelijk jezelf te leren kennen en te leren luisteren naar de krachten en gegevens, die uit het diepste van je innerlijk voortdurend plegen op te wellen. Je moet leren stil te zijn, in jezelf te keren, je bewust te worden van hetgeen je werkelijk bent, kunt, aanvoelt als juist en noodzakelijk. Eerst dan kun je waarlijk volgens alle inhouden van je wezen gaan reageren op de wereld, waarin je leeft en de ervaringen opdoen, die tot een werkelijke bewustwording bijdragen.

Mij schijnt, dat je eerder van deze mogelijkheid verder af komt te staan, wanneer je vooral 25 verschillende filosofische systemen meent te moeten bestuderen en overwegen en vervolgens nog talen, sociale wetenschappen e.d. bestudeert.

Ik vraag mij altijd weer af, wat het nut van al deze dingen is, wanneer zij niet bij kunnen dragen tot het winnen van een groter innerlijk evenwicht, een innerlijke rust en je de mogelijkheid ook niet geven, jezelf meer bewust waar te maken in je wereld.

Let wel: elke genoemde waarde afzonderlijk kan dienstig zijn om het ik meer van zichzelf bewust te maken, of een juistere uitingsmogelijkheid te scheppen voor het ware ego. Mijn vraag is alleen, of een verzamelen van kennis zinvol is, wanneer deze voor het ik niet bruikbaar is en geen betrekking heeft op de werkelijke waarden, die in het ik zijn verborgen.

Innerlijke rust, evenwicht, het vermogen om stil te zijn, acht ik van overwegend belang, wanneer men een leven op aarde zinvol wil doen verlopen in geestelijke zin. Mij blijkt echter, dat de mensen, die deze waarden in zich niet kunnen vinden, vaak wegvluchten in een verwerven van overbodige kennis en het stellen van zinloze daden.

Zelfs een geloof, of het aanhangen van een systeem, gebruikt menige mens voornamelijk, om aan de problemen van zijn innerlijk te ontkomen. Het gevolg is, dat men een eenzijdige benadering van alle waarden als basis hanteert en doof en blind is voor al het andere. Hierdoor ontstaan onnodige strijd, problemen en ellende van stoffelijke aard. Menige mens blijkt bereid te zijn zijn wereld en medemensen eenvoudig ten gronde te richten, of zelfs te vernietigen, wanneer dit de enige mogelijkheid lijkt, om zijn gelijk ondanks alle feiten te bewijzen.

Waarbij men vaak nog beweert, dat dit onvermijdelijk en noodzakelijk is, alsof innerlijk bewustzijn een kwestie zou zijn van gelijk hebben tegenover je naaste.

Zoals ik reeds zeide: er ligt een ring van geweld rond de wereld. Mensen vermoorden elkaar en soms zijn zelfs gezinnen tegen elkander verdeeld. Men noemt dit dan oorlog of revolutie, of zoiets als sociale omwenteling. Want de namen voor dit gebeuren verschillen nogal. Maar in alle gevallen is de kern het onvermogen van de betrokkenen, hun eigen menszijn te beleven en te erkennen los van de uiterlijkheden, die in feite weinig of niets betekenen voor de geest.

O, u kunt mogelijk terecht stellen, dat het de ellende van het volk is, waardoor men tot een opstand tegen Somoza is gekomen - wat mij in de oren klinkt als de naam voor aardewerk of een nieuw soort tegelvloer.

De waarheid hiervan is niet te ontkennen. Ik stel echter wel, dat de mensen als geheel hun doel beter en eerder op een andere wijze hadden kunnen bereiken. De opstandelingen zoeken nu met de wapenen een vrijheid en mogelijkheid tot bezit te verwerven, waarvan zij toch geen juist gebruik zullen kunnen maken, omdat zij niet innerlijk beseffen, wat voor hen werkelijk, goed, aanvaardbaar en harmonisch met hun wezen en besef is.

Wanneer je gedrag en wensen in de mensen beziet, is het voor mij moeilijk om een onderscheid te maken tussen een machthebber als b.v. Idi Amin en zijn meest fervente tegenstanders. Zoals het voor mij werkelijk moeilijk is, een werkelijk en innerlijk verschil te vinden tussen een Smith en een Moezerewa. Ik kan, mogelijk door mijn huidige toestand, niet begrijpen, waarom deze mensen uiterlijkheden belangrijker vinden dan innerlijke vrede, geluk, evenwicht, kortom, de innerlijke zaken, die toch de essentie van leven en bewustwording uitmaken.

Neem fanatieke gelovigen. Zij proberen niet, hun geloof in en vanuit zichzelf waar te maken, maar menen de waarde van hun geloof tot uiting te brengen door het anderen op te dringen onder het mom van een verkondiging. Zij stellen zelfs eisen aan de wereld, willen bezit en mogelijkheden van de gemeenschap ontvangen, omdat hun idee moet worden uitgedragen. Waarbij zijzelf er vaak niet eens toe komen hun geloof, hun denken zelf innerlijk volledig te beseffen en te doorleven.

Mijn vraag aan u luidt: is dit nu reëel handelen en denken? Of is dit eerder een blijk van onverstand?

Ik zal overigens niet beweren, dat u niet verstandig bent. In de eerste plaats zal een ieder onder u in het geval, dat ik u beschuldig van onverstand, toch denken, dat ik het over de anderen hebt. In de tweede plaats: elke mens, die zoekt naar zichzelf, bezit een mate van verstand en zeker ook van bewustzijn. Zelfs wanneer hij er nog niet in geslaagd is, zichzelf te vinden.

Maar degene, die denkt alles buiten zichzelf waar te kunnen maken, is in mijn ogen de dwaas. Het onverstand vloeit volgens mij allereerst voort uit het ontkennen van de noodzaak allereerst alles in jezelf te beleven en te ervaren.

Hebt u komentaar?

x In deze wereld heerst toch op het ogenblik een algehele disoriëntatie, die snel gegroeid is naar de wereldoorlog. Wat u zegt is wel waar, maar je ziet geen way out.

- Het begin van die "way out" heb ik u reeds aangeduid. De mens moet weer leren meer op zichzelf te vertrouwen. Hij moet terugkeren tot een zelf leven en niet meer de verantwoordelijkheid voor zowel de vervulling van zijn wensen als voor zijn fouten en vergissingen proberen over te dragen aan de massa, een regering, kortom, de wereld buiten hem, die hij voor eigen tekortkomingen verantwoordelijk stelt.

Uw weg uit de moeilijkheden begint dus volgens mij bij een zowel geestelijke als mentale heroriëntatie.

Maar goed. Alles, wat ik tot nu toe naar voren heb gebracht, klinkt negatief, pessimistisch in uw oren. Toch zijn er ook positieve feiten te noemen. Er zijn b.v. op het ogenblik heel wat mensen, die zelf nog niet beseffen, wat zij in feite doen, maar toch steeds meer ook nu reeds uitgaan van hun innerlijk begrip.

Dit innerlijk begrip, wat zij als basis nemen voor hun benadering van de wereld, de wijze, waarop zij leven, is op zich reeds van groot belang, ook wanneer vele van die mensen daardoor tot freaks of dropouts worden. Zij passen immers niet meer binnen de gemeenschap in haar huidige vorm. De gemeenschap zal het toenemende aantal van dergelijke mensen ongetwijfeld betreuren, zien als negatief. Maar zolang dergelijke mensen zichzelf weten te handhaven, is hierin voor hen zelf een grote mogelijkheid tot bewustwording en verwerking van zelfkennis gelegen.

Wie een oplossing van de huidige verwarringen nastreeft, zal in geen geval in mogen gaan tegen de toenemende diversiteit van levensbeschouwing en leefwijze, zoals die op het ogenblik ontstaat. Wel zal men moeten proberen elke mens in toenemende mate ook zijn eigen verantwoordelijkheden te laten dragen.

Zoals onze vriend niet ten onrechte stelde: er is na de laatste wereldoorlog een toenemende disorientatie ontstaan. Wat men overigens eveneens terecht stelde na de eerste wereldoorlog, na de oorlog van 1870 e.d.

Men wijt dit alles aan de oorlog, maar geheel juist is dit niet: de mens leeft in maatschappelijke patronen en ontleent zijn zekerheid aan de voortdurend gelijke gang van zaken. Hij meent vaak, dat vrijheid alleen ontleend kan worden aan een voortdurend deelzijn van een sleur, die door niemand verstoord wordt.

Wanneer er een oorlog komt - ook rampen hebben soms een gelijksoortige inwerking - dan wordt dit patroon hierdoor verstoord. Wat betekent, dat men opeens meer dan men zou wensen, op zichzelf is aangewezen en dus na gaat denken over vele zaken, die men tot dan toe als vanzelfsprekend heeft aangenomen.

Er is een neiging de schuld naar de buitenwereld te projecteren onder het motto: ik misluk, dus is het de buitenwereld, die daarvoor mede aansprakelijk moet worden gesteld - een verschijnsel, dat u ook in uw dagen overal rond u kunt vaststellen.

Je kunt natuurlijk ook realistischer zijn en erkennen: ik misluk, dus is er ook bij mij iets niet geheel in orde. Waarop men probeert te beseffen, wat men fout deed en in welke mate. Zoals men in dergelijke gevallen zou moeten nagaan, wat er in eigen ik leeft aan idealen, denkbeelden, mogelijkheden. Waarop men zich zou moeten afvragen, hoe men eventueel een verandering tot stand kan brengen door vanuit zichzelf eventuele erkende fouten zo goed mogelijk te compenseren. Want je moet jezelf zijn, om waarlijk in het leven te kunnen slagen.

U zult mogelijk uitroepen, dat je als mensen toch

vooral rekening met elkaar dient te houden. Wat op een persoonlijke basis ongetwijfeld juist is. Maar men ontmenselijkt vaak deze zorg voor elkaar. Men neemt b.v. de innerlijke betrokkenheid bij elkanders leven en lot, de christelijke naasteliefde, weg en zet daarvoor sociale zorg in de plaats.

Wat is het resultaat? Ontmenselijking inderdaad. Want de mens gaat zich meer en meer beroepen op een buitenwereld, waaraan hij eisen stelt, zonder bereid te zijn eigen tekortkomingen en fouten te beschouwen, of zelfs maar te aanvaarden als feit.

De mens oriënteert zich op de duur zo geheel op het verloop in het sociale mechanisme buiten zich, dat hij er niet meer toe komt, zichzelf te beschouwen op meer kritische wijze. Zeker is hij ook niet meer bereid zelfs maar te overwegen, of hij door een gebruik maken van zijn intuïtie en het aanvaarden van de risico's, die daaraan verbonden zijn, niet gelukkiger en beter zou kunnen leren leven.

Ik kan de mensen wel begrijpen, wanneer zij wanhopig zijn in uw verwarde maatschappij. Daar gaat het echter niet om. Zelfkennis, zelfaanvaarding, het winnen van innerlijk evenwicht zijn voor de mens, die bewustwording nastreeft, een noodzaak.

Kort geleden voelde een kunstenaar - zo zag hij zichzelf - zich dermate miskend, dat hij het nodig vond een zelfportret van een erkende grote kunstenaar - van Gogh - te beschadigen.

Men heeft medelijden met deze mens, noemt hem een arme mens. Inderdaad. Maar heeft deze mens zich dan ooit afgevraagd, hoe het komt, dat hij geen erkenning kreeg?

Volgens de man zelf was dit alleen maar de schuld van de ambtelijke instanties e.d. Maar als zijn werken inderdaadzo waardevol waren, als hij schijnt te veronderstellen, had hij dezen desnoods op straat kunnen exposeren en goedzijnde langs deze weg erkenning en zelfs bekendheid vinden. Hij was daarvoor niet goed genoeg, maar juist dit feit wenste hij niet te aanvaarden.

Hij had een bepaalde ideeën reeks, die hij wilde weergeven, maar was niet bereid, een waardeoordeel mede af te laten hangen van de reacties, die hij daardoor bij medemensen kon wekken. Hij eiste erkenning op grond van door hemzelf gestelde waarden, en betrok daarbij niet zijn eigen innerlijke mogelijkheden en de daaraan aangepaste uiting, waardoor zijn denkbeelden overdraagbaar zouden worden.

Is het niet dwaas, op deze wijze te reageren, wanneer de wereld je verwachtingen beschaamd met reden? Zelfs het doorsnee menselijk verstand kan duidelijk maken, dat een dergelijke reactie niet juist of passend is.

Zeker, hij was een arme, ontspoorde mens. Hij was op het betreffende ogenblik niet toerekeningsvatbaar. In een gemeenschap, die opgebouwd is als de uwe, moet wel in toenemende mate overal ontoerekeningsvatbaarheid voorkomen, zo schijnt mij. Trouwens, dat moet wel waar zijn, want anders zouden vele zaken niet verlopen op de wijze, waarop dit nu gebruikelijk schijnt te zijn. De gemeenschap is op zoveel wijzen onredelijk, dat je het een eenling niet te zwaar moogt aanrekenen, wanneer hij ook als eenling eens een dergelijke

afwijking van het z.g. redelijke gedragspatroon vertoont.

Wanneer de mens terug zou moeten vallen op de hoogste innerlijke krachten, zijn relatie met de Allerhoogste en met de geestelijke werelden, die overal bestaan en zich bewust wordt van zichzelf en alle bestaansfasen, die te samen-vloeien in dit bestaan op aarde, zou hij anders denken, anders zijn.

Het werkelijke probleem van de mensheid is niet in de eerste plaats het probleem van het onvermijdelijke kwaad op aarde, van de derde landen of het kolonialisme of imperialisme. Het werkelijke probleem voor de mensheid komt voort uit de mensen zelf, die, loskomende uit bepaalde gewoonten of gebondenheden, niet in staat blijken te zijn terug te vallen op zichzelf en hun innerlijke krachten.

Ga je hiervan uit, dan zijn er opeens heel wat recente verschijnselen, waarvoor je begrip kunt opbrengen. Dan krijg je oog voor de werkelijke oorzaak van eenzijdigheid en zelfs de uitingen van deskundig onverstand.

Neem als voorbeeld de moderne economische theorie van de deficitfinanciering. Een denken, waarbij men meent zijn vooruitgang te kunnen betalen door voortdurend grotere tekorten aan te gaan. De rede zou de mens duidelijk moeten maken, dat dit slechts een tijdelijke mogelijkheid is, omdat er altijd een ogenblik zal aanbreken, waarop de inflatie zo sterk wordt, dat zij alle mogelijkheden tot financiering aantast, zelfs deze deficitfinanciering.

Wanneer dit ogenblik nabij begint te komen, zul je een keuze moeten doen. Zoals in uw land, waar wel een ieder roept om meer werkgelegenheid, maar niemand bereid is te beseffen, dat je in dat geval ook verantwoordelijkheid voor de gehele bedrijfsvoering, inclusief de kapitaliën, zult moeten aanvaarden. Zoals men kennelijk nog niet wil beseffen, dat het niet voldoende is anderen toe te roepen, dat zij moeten geven, maar dat je ook zelf, bewust en kundig, iets dient te zijn.

Het evenwicht tussen eisen en geven is in uw land aardig uit de hand gelopen, maar ook in andere landen zien wij gelijke of vergelijkbare verschijnselen.

Een ieder zal moeten proberen met zijn eigen mogelijkheden en middelen uit te komen en zo een leven te vinden, dat volgens zijn eigen werkelijke behoeften is opgebouwd.

Veel overdaad is niet werkelijk nodig. Ik meen, dat heel wat mensen evengoed of beter zullen slapen, wanneer niet eerst voor hen Kojak een moord heeft opgelost en daarna voor het laatste nieuws dominee nog even heeft gewezen op de christelijke naastenliefde.

Mogelijk ben ik ouderwets, maar ik heb het gevoel, dat er heel wat mensen zijn, die veel beter zelf wat op een gitaar zouden kunnen tokkelen, of op een piano zouden kunnen tingelen, dan in hi-fi-stereo 60 of 100 watt te luisteren naar een perfect uitgevoerde symfonie, die hen weliswaar verdooft, maar waaraan zij in feite toch zelf maar zeer onvolledig deel kunnen hebben. Want om muziek werkelijk te kunnen belevén moet je, hoe beperkt mogelijk ook, zelf enige muziek kunnen maken.

Zoals het leuk is, wanneer een ieder morgen Ajax

weer aan gaat moedigen. Maar wat heb je er aan, wanneer je zelf niet voetballen kunt? Dan zit je awaarschijnlijk zinloos te schreeuwen en begint te vechten, wanneer de tegenpartij beter is, dan je verwachtte. Het zou beter zijn, minder te gaan juichen en kijken en zelf meer te voetballen.

Uit die voorbeelden zult u mogelijk mijn bedoeling kunnen begrijpen, al zullen heel wat mensen het zeker niet met mij eens zijn. Mensen die zeggen: de amusementsindustrie heeft toch ook zijn betekenis etc.

Ik zal die betekenis niet ontkennen, maar stel wel, dat de mensen in uw wereld steeds meer de last van het zelf denken, het zelf doen, het bewust jezelf zijn verplaatsen naar de buitenwereld.

Hoe is het werkelijk? Iemand spreekt een weloverwogen oordeel uit over de politiek, want hij heeft juist de Telegraaf gelezen. Een mens keurt opeens alle revolutionaire handelingen zonder meer goed, want hij heeft zo juist een uiterst links blad ingezien. Een verschijnsel, waar zelfs amsterdammers eens groen en bleek van werden, vandaar hun lijfblad "de Groene Amsterdammer".

Denk eens goed na. Oordeel niet te snel, want wat weten jullie van dergelijke dingen feitelijk af? Wat de deskundigen jullie vertellen en voorhouden, kun je vaak niet controleren op juistheid. Zoals je vaak niet eens weet of een dokter je een placebo geeft of werkelijke medicijn.

U bent niet in staat, het verschil te bepalen tussen een onschuldig pilletje, dat in feite niets dan een smaakje bevat en een werkelijk geneesmiddel. U kent niet eens uw wettelijke rechten. Maar ja, als er iets niet goed zou gaan, dan haal je er wel een deskundige bij, die voor u dan wel zal doen, wat hij - en niet u - goed acht. Leef je dan nog zelf?

Maar geestelijk doet men vaak precies hetzelfde. Men laat zich leven door deskundigen, gestudeerde filosofen, theologen en andere bovenmeesters, maar let niet op zijn eigen innerlijk erkennen en aanvoelen. Is dat geen bewijs van onverstand?

Afschuiven van problemen, delegeren van alles, wat tot uw eigen leven en streven zou moeten behoren, loopt altijd uit op ongelukken. Maar ja, het is gemakkelijker om je op autoriteiten te beroepen. Wanneer je met een geloofsstrijdigheid geen raad weet, beroep je je maar op de een of ander. Gomarus is dan even bruikbaar als de paus. Zo voorkom je, dat je zelf na moet denken over de juistheid, van hetgeen je aanhangt, of zelfs, van hetgeen je anderen aandoet. Want wat de hoogste autoriteiten beweren, moet toch wel de waarheid zijn, nietwaar?

Maar wanneer het om bewustzijn gaat, geldt de vraag, wat uw eigen innerlijk beleven, uw denken, uw werkelijke geloof bevat. Daaraan kun je je werkelijkheid afmeten.

En wanneer je innerlijk weten in strijd is met het geloof, dat je aanvaard hebt, moet je je toch eens afvragen, of heel dit heilige en onaantatbare geloof, dat je beweert te hebben, niet in feite een grote komedie is, die je jezelf voorspeelt om je waardigheid te vergroten en je geweten gerust te stellen.

Indien het om een werkelijk innerlijk beleven en erkennen gaat, behoef je je geloof niet meer te verdedigen en heb je voor moeilijkheden daarin geen autoriteiten nodig. Zelfs de behoefte, om je geloof te verkondigen in dwingende termen, verdwijnt. Wat overblijft, is geen zending meer, maar eenvoudige communicatie. Mededelen omtrent hetgeen je bent, niet een ten koste van alles een ander zoeken te overtuigen.

In elke mens leven geestelijke krachten en gaven. In deze periode zal dit weer eens duidelijker kenbaar worden voor velen, want er breekt weer eens een tijd aan, waarin volgens ons het bovennatuurlijke meer tot uiting zal komen.

Elke mens heeft bepaalde z.g. paranormale gaven en mogelijkheden in zich. Een ieder heeft wel eens opeens een inspiratie of ontdekt, tot eigen verbazing, dat hij wel degelijke over bepaalde krachten of vormen van energie kan beschikken, dezen puttende uit zichzelf.

Dat die verschijnselen bij zeer vele mensen op de voorgrond zullen treden staat voor mij buiten alle twijfel. Maar velen zullen deze waarden terzijde schuiven, omdat zij niet passen bij hun geloof, niet passen in hun denksysteem.

Anderen zullen het bestaan van deze paranormale mogelijkheden wel erkennen, maar die willen aanpassen bij hun geloof, hun denken, hun gewoontepatroon. Maar op het ogenblik, dat je dit nadrukkelijk probeert te verwerkelijken, is het merendeel van de mogelijkheden, de waarde die er voor jou in ligt ook, weg.

Om het eenvoudig te stellen: Stel, dat God in u spreekt. Indien u dan probeert dit onzegbaar beleven tegenover anderen in bijbelcitaten uit te drukken, zult u ontdekken, dat deze bijbel woorden voor anderen niet dezelfde betekenis hebben als voor u.

Om anderen iets van uw innerlijk beleven te doen ervaren is het nodig, dat u daarvan iets uit kunt stralen, dat u de boodschap, de beleving met uw eigen woorden en middelen weergeeft. De kans is dan veel groter, dat u anderen iets kunt laten begrijpen van uw werkelijkheid en hen zelfs kunt doen beseffen, dat er in u een hogere kracht heeft gesproken.

Wees niet bang mystieke elementen toe te laten in een weergave van dergelijke belevingen. Want het is niet mogelijk iets dergelijks in zuiver verstandelijke termen te benaderen weer te geven en uit te leggen. Ook hier geldt, dat je, om de waarheid in je over te dragen, in de eerste plaats jezelf dient te zijn volgens innerlijke normen.

In deze dagen zult u moeten zoeken naar een innerlijke waarheid, eerder dan naar mooie woorden en pakkende voorstellingen. Beleef, reageer innerlijk en niet alleen met lichaam en rede.

Niets van hetgeen ik u nu zeg, kan voor u zinvol zijn, wanneer u er innerlijk niet op kunt antwoorden. Dit innerlijke antwoord is bovendien waardeloos tot het ogenblik, dat u er toe komt langs de termen van het besef de krachten tot uiting te brengen, die in uw wezen, zowel als daarbuiten, voortdurend werkzaam zijn.

Elke poging, innerlijk beleven in een systeem in te passen, of zelfs voor een systeem terzijde te stellen, voert

tot handelingen en een houding, die volgens mij een uiting vormen van het grofste onverstand, dat menselijk denkbaar is.

Onze vriend zal nu mogelijk zich afvragen, of de "way out" die ik heb aangegeven, wel werkelijk te gaan is. Haalbaar is ook, gezien het totaal van de menselijke en politieke konstellaties, die deze tijd schijnen te beheersen.

Maar een politieke konstellatie kun je volgens mij alleen maar zien als een waanbeeld, geprojecteerd op een hemel van menselijke verwachtingen, zich voedende uit de teleurstellingen van alle, die eens verwachtingen gekoesterd hebben.

Denk nu niet, dat ik alles in uw wereld wil verwerpen. Ik probeer het slechts aan de hand van feiten en uitgaande van mijn eigen besef te beoordelen. Vergeet niet, dat idealen en politieke stellingen niets te maken hebben met een vaste en bestaande reeks waarden, maar in feite alleen droombeelden zijn, waardoor men de werkelijkheid hoopt aanvaardbaar te maken.

Besef, dat daarom steeds meer van die droombeelden als zeepbellen uiteen zullen spatten. Juist daarom meen ik dat het wel degelijk als haalbaar beschouwd moet worden om de mens steeds meer te konfronteren met zichzelf, met zijn werkelijke gedachten, inhouden en mogelijkheden, zijn verantwoordelijkheden en noodzaken ook.

Hoezeer men dit nu nog afwijst, toch zal steeds meer duidelijk worden, dat alleen de mens, die werkelijk voor zichzelf verantwoording moet dragen, bereid zal zijn tot het uiterste van zijn kunnen te gaan en daardoor ook eerder en steeds meereen beroep zal gaan doen op zijn innerlijke waarden.

Een mens, die zich meer van zichzelf bewust is, zal ook minder zich beroepen op een gezag buiten hem, zal minder geneigd zijn anderen, of zelfs gezag en gemeenschap voor alles aansprakelijk te stellen.

Dit alles lijkt mij op de duur onvermijdelijk, zodat ik nog verder durf gaan en meen te mogen stellen, dat de verwarringen en desorientatie van uw tijd op de duur zal moeten voeren tot een steeds intensere en meer persoonlijke bewustwording bij alle mensen, of ten minste het merendeel van de op aarde levende mensheid.

Mensen, die - toegegeven - op dit ogenblik vaak radeloos zijn, omdat alles, wat zij als zekerheid hadden beschouwd, of als zekerheid meenden te kunnen projecteren op de toekomst, niet meer in vervulling gaat.

Mensen roepen wel eens: wij moeten terugkeren tot God. Ik zeg, dat de mens eerst een terug dient te keren tot de werkelijkheid, de waarheid omtrent zijn eigen wezen. Want waar kun je God werkelijk vinden, wanneer niet in jezelf?

God kun je nu eenmaal niet vinden in een tempel, wanneer je niet bewust bent. Maar wanneer je je innerlijk bewust bent, zul je God steeds weer ontmoeten, overal waar je bent, in alle gebeuren, in al, wat leeft en bestaat.

Je kunt volgens mij niet zeggen, dat de waarheid je van buitenaf gegeven kan worden. Want alleen het besef van waarheid, dat in je bestaat, vormt de toetssteen aan de hand, waarvan voor jou in de wereld buiten je waarheid

kenbaar en beleefbaar wordt.

Je bent zelf de basis van alle dingen, of je dit nu wilt erkennen of niet. Wat mogelijk een soort solipsisme schijnt te zijn, een verklaren, dat de mens de enige werkelijkheid is voor zichzelf in een wereld vol waan.

Voor u kritiek uitoefent, verzoek ik u te overwegen, of dit tot op zekere hoogte niet waar is. Dit, zonder de wezenlijkheid van alles rond u te ontkennen overigens. Maar ik wil u er op wijzen, dat het uw eigen innerlijk is, uw wijze van denken, vrezen, hopen en begeren, waardoor uw relatie met al het andere wordt bepaald en wel in veel sterkere mate dan de eigenschappen van die wereld buiten u kunnen doen.

Zeker, soms werkt de wereld dwingend op u in. Maar zelfs dan is uw reactie en daarmee het gevolg van die dwang, iets, wat niet door die wereld alleen, maar mede door uzelf bepaald zal worden. Daarom kan ik ook stellen, dat de kracht in u het werkelijke antwoord is, ook op alle problemen met en in de wereld buiten u.

Het is de kracht in u, die het u mogelijk maakt overbodig geweld te vervangen door begrip en samenwerking. Het is het begrip, de kracht, die in je leeft, die het je mogelijk maken formuleringen te zien, voor wat zij zijn: lege leuzen, verpakking van de werkelijkheid, zodat je hierdoor niet meer gevangen wordt in waan, maar tot besef kunt komen van je werkelijke mogelijkheden, verplichtingen, noodzaken en vooral ook van je innerlijke harmonie.

Mogelijk vraagt u zich af, of dit onderwerp actueel is. Indien ik rond kijk in uw wereld, zo meen ik, dat dit inderdaad het geval is. Kijk maar eens naar de problemen, die vele, soms welgestelde, mensen zich maken, wanneer er over gesproken wordt, dat de kinderbijslag beperkt en bevroren zal worden. Alsof zij zeggen: je hebt toch kinderen niet voor niets, dat kost en dat moet toch vergoed worden. Waarbij zij dan maar liever vergeten, dat zij die kinderen zelf gewild en tot stand gebracht hebben.

Zijn die kinderen geen delen van jezelf? Nu dan, is het dan niet in de eerste plaats jouw aansprakelijkheid als ouder de kinderen een goede opvoeding en een zo goed mogelijk leven te geven? U, niet de anderen, niet de maatschappij.

Er zijn trouwens heel wat vreemde zaken in uw wereld te vinden. In een bepaalde groep is de geestelijke leiders het celibaat verplichtend opgelegd. En juist zij zijn dan degenen binnen die gemeenschap, die uit moeten maken, hoe gehuwden moeten leven. Zoiets als een analfabeet aanstellen als literair kritikus.

Waanzin? Mogelijk, maar in feite onbelangrijk, wanneer je steeds en voor alles teruggrijpt op je innerlijk, op de waarden in je eigen wezen en je eigen besef van persoonlijke verbondenheid, aansprakelijkheid ook. Wat bovendien tengoede komt aan een innerlijke groei, daar deze nu eenmaal met alle beseffen van eigen wezen, waarden en noodzaken gepaard pleegt te gaan.

Het is beter, je op je innerlijke waarden te baseren,

dan te schrijven, dat je toch recht hebt op meer kinderbijslag of de pastoor raad te vragen over je huwelijkleven. Elke mens heeft zijn eigen taak, mogelijkheden en verantwoordelijkheden te vinden. Ik, dat een dokter te aange- wezen mens, is om een zieke te helpen. Maar op het ogenblik dat deze medicus de expert wordt, de wonddokter, die niets verklaart en alleen en zonder meer beslist, wat nuttig kan zijn om zijn patiënt te genezen, maakt hij geen fout. Hij is verplicht, zowel de ziekte als de genezings- methode en processen te delen met zijn patiënt. Anders, anders neemt hij de patiënt diens beleving van eigen ziekte en een besef van de werking van eigen lichaam en vaak ook menta- le en emotionele processen. Vergeet niet, dat alle beleving voor een mens bewustwordingswaarden bezit, maar dat een ver- keerde, of onvoldoende voorlichting in die patiënt gevoelens en gedachten zal doen ontstaan, die niet aan de werkelijk- heid zijn aangepast en zo verwarrend werken, omdat het inner- lijk weten van de mens dan in strijd komt met de bij hem gewekte verwachtingen.

Kortom: een dokter heeft niet alleen de plicht zijn patiënt zo goed mogelijk te genezen, maar ook om deze op diens wens zo goed mogelijk duidelijk te maken, wat er aan de hand is en wat de dokter daar tegen doet. En dat in be- grijpelijke termen, zonder zich achter een geheimtaaitje te verschuilen. Want hij heeft niet het recht, zich zonder meer boven de ander te stellen.

Zoals een advocaat volgens mij zijn cliënten niet moet suggereren: het komt in orde, laat het maar aan mij over, maar die cliënt wel degelijk duidelijk dient te maken, wat hij of zij gaat doen, wat de moeilijkheden zijn en op welke wetten hij zich wil beroepen en waarom. Dat kost tijd, maar geeft de cliënt de mogelijkheid het proces te belevén als een verdiepte kennismaking met het mechanisme van de samenleving en zo een beter begrip voor zijn eigen relatie met de wereld rond zich op te bouwen.

Zolang je als mens leeft, is het belangrijk, steeds weer jezelf beter te leren zien en beseffen en je relaties met de wereld ook steeds duidelijker en beter te definiëren. Dan alleen kan de mens de in hem erkende krachten steeds juister en in toenemende harmonie met zijn erkende wereld uiten.

En een inzicht krijgen in dit alles wordt voor een mens moeilijker in deze wereld, waarin zoveel specialismen bestaan, dat je op de duur een specialist in specialismen nodig hebt om je duidelijk te maken, tot welke specialist je je het beste kunt wenden. Een wereld, waarin een ieder een enkel ding zo goed leert beheersen, dat men haast niet meer kan beseffen, dat er andere even belangrijke dingen bestaan.

Men spreekt vaak over arme, onderontwikkelde mensen met grote neerbuigheidheid, zonder te beseffen, dat deze mensen in hun eigen maatschappij volwaardig te zijn, omdat zij alles, wat bij hun eenvoudig leven behoort, zelf kunnen, van het jagen en verbouwen van gewassen tot het maken van wapens, het bouwen van huizen en boten toe.

Men vergeet daarbij, dat deze mensen veel harmonischer leven en van hun kleine wereld veel meer weten en begrijpen, dan de z.g. beschaafde mensen van de gemeenschap, waarin zij bestaan. De eenvoudigen kennen eigen innerlijk beter, luisteren eerder naar de stem, die in hen spreekt. Dat weegt volgens mij op tegen een gebrek aan inzicht in technische problemen enz. Deze mensen zijn vollediger dan de moderne mens, die, door steeds meer te delegeren van hetgeen tot zijn eigen leven behoort, zichzelf ook geestelijk ziet verarmen en zich steeds meer losmaakt van de bezielende krachten, die in en rond hem voortdurend aanwezig zijn, eigen innerlijk steeds meer verloochent en op de duur een soort robot dreigt te worden, die beantwoordt aan papieren regels, opgeslagen aan de papieren regels van een samenleving, opgeslagen in de computer, die de kern dreigt te worden van het maatschappelijk bestel.

Want dit laatste is onverstand. Geen normalisering van de mensen, tot zij voorzien kunnen worden van een din-stempel, dat hun wezen en reactie weergeeft. Elke mens is een eenling en dient zichzelf als zodanig te beseffen: een onvervangbaar, uniek deel van een geheel, waarin elke mens zijn besef bijdraagt van zowel innerlijke en geestelijke waarden als van zijn specifieke stoffelijke mogelijkheden.

Elke mens is zelf drager van aansprakelijkheden. Elke mens ook dient een strijder te zijn, vechtende voor een zo harmonisch en juist mogelijke beheersing van zowel eigen ik als de wereld.

Dan kom je tot verstand. U meent, dat dit niet te bereiken is? Het moet mogelijk zijn, want wanneer de mensheid van heden er niet in slaagt zover te komen, rest er een andere, onvermijdelijke oplossing: een vernietiging van wereld en mensheid, van maatschappij, zodat enkele mensen opnieuw op zoek kunnen gaan naar het ideale menszijn en het juiste besef van eigen geestelijke waarden.

Hebt u kommentaar?

De komst van de computers is toch niet tegen te houden?

Neen. Het komputertijdperk is al aangebroken. Nu is de computer op zichzelf een perfect werktuig, dat vele menselijke taken beter kan volbrengen dan mensen zelf. Op het ogenblik echter, dat de mens zijn eigen oordeel, gevoel en erkennen onderdanig gaat maken aan de beslissingen van een computer, is deze een niet zelfdenkende diktator van menselijke gedragingen geworden.

In deze functie is de computer gevaarlijk voor de menselijke ontwikkeling en samenleving. Zolang de computer b.v. arbeidsprocessen, de loop van machines e.d. regelt, worden betere resultaten behaald dan bij een zuiver menselijke bediening en is alleen het juist programmeren van de taken nog een menselijk aandeel in de taak.

Gevaarlijk zijn...

en hoe een land de strijd aan zal moeten binden met een bepaalde vijand. Dank God voor de politiek in dit opzicht, want zij heeft reeds enkele van dergelijke adviezen uit zuiver politieke overwegingen geseponserd.

Wanneer computers bepalen, wanneer mensen zullen produceren of zullen strijden, is het gedaan met de menselijke scheppingsmogelijkheid en wordt de menselijke bewustwording ten zeerste geschaad .

x Radio, t.v., drukwerken zijn communicatie. De fout ligt echter in het kritiekloos aanvaarden van hetgeen daarin wordt gesteld.

- Ongetwijfeld. Kritiekloze aanvaarding is overal en altijd het grootste gevaar. Communicatie moet er zijn. Radio en t.v. echter vergen zozeer de totale aandacht, dat voor zelfdenken weinig tijd blijft. Ik heb ook geen behoefte aan mensen, die middels het kleine scherm de ellende staan te verbeelden, die een schrijver lang geleden heeft uitgedacht en daardoor de kijkers alle mogelijkheid tot onderlinge communicatie, konverstantie zo u wilt, plegen te ontnemen.

Drukwerk lijkt mij beter. Hier is sprake van een eigen keuze, een mogelijkheid, bij herhaling kennis te nemen van verstrekte gegevens, terwijl men alle tijd heeft, na te denken over hetgeen men zo verneemt. Men selecteert zelf. Voldoende?

x Heeft u ook iets positiefs? U hebt op een ieder en alles kritiek. Dat verbaast mij, ergert mij.

- U ergert zich. Dus neemt u stelling. Dit verheugt mij. Maar stelt u werkelijk, dat ik negatief ben? Dan hebt U wel erg negatief geluisterd. Ik heb inderdaad voorbeelden gegeven van menselijk onverstand. Dit was mijn thema. Maar telkens weer heb ik gewezen op de mogelijkheid, je te beroepen op jezelf, de krachten in je. Ik heb steeds weer het beeld gegeven van de wijze, waarop een mens belemmerd wordt in zijn mogelijkheid, innerlijke krachten, weten e.d. te beseffen. Maar met het doel duidelijk te maken, dat het gebruiken van deze waarden voor elke mens mogelijk is.

Ik heb dus vanuit mijn visie wel degelijk de positieve mogelijkheden van het leven op de voorgrond gesteld.

Indien u, al luisterende, alleen kritiek hoort en niet het feit beseft, dat het gaat om het omschrijven van de oorzaken voor de geremdheid van de mens, dit aan de hand van volgens mij voor een ieder actuele en gekende situaties en omstandigheden, toont u een neiging tot negativisme. Want het ontkennen van bestaande feiten en toestanden is een negatieve houding, indien u, zoals wij, uitgaat van de stelling, dat geestelijk beleven en bereiken voor een mens niet los te koppelen is van zijn stoffelijk bestaan en handelen. Mogelijk wilt u zich bij herlezen of herluisteren, van hetgeen ik gezegd heb, alsnog beraden over de vraag, of hetgeen ik omtrent de innerlijke mens en de mogelijkheden, die hij bezit, niet veel belangrijker is dan al het andere, dat in feite illustratief gebruikt werd.

Hopelijk heb ik u hiermede voldoende van antwoord gediend. Ik poogde duidelijk te maken, welke delen van de verpakking je beter weg kunt gooien, maar alleen, om duidelijker

te maken, wat het werkelijk belangrijke artikel is.

x Maar wat kunnen wij doen?

- Doe in de eerste plaats eens een beroep op de krachten in uzelf. Ten tweede: maak u vrij van alle maatschappelijke verplichtingen en waarden, zover deze in strijd zijn met hetgeen u eerlijk en na rijp beraad als in u levende en juiste waarde erkent.

In de derde plaats: gebruik het geheel van uw innerlijk besepte krachten voortdurend om, zonder dwang maar de werkelijkheid belichtende, uw kracht en inhoud naar anderen uit te stralen.

Ten vierde: door uw wezen, wijze van leven en denken tot een voorbeeld te maken voor anderen.

Ik kan nog wel even verder doorgaan, maar hierin hebt u iets, wat u zult kunnen doen en wat tevens een oplossing van de problemen mogelijk maakt. Dus niet naar ministers lopen, maar duidelijk beseffen, dat de huidige maatschappij geen antwoord kan geven op de werkelijke noden van de mens en leven in overeenstemming met uw besef. Zoek niet naar een andere maatschappijvorm als antwoord, maar zoek liever in uzelve naar de ware mens. Dit, opdat de ware mens helpen moge, overal de waarheid omtrent het leven kenbaar te maken in de wereld en besef te wekken in hen, die nog niet zover zijn.

Dit is geen sarcasme, geen doekje voor het bloeden. Het werkt, langzaam, maar onophoudelijk en zeker. Helaas zijn zoveel mensen overtuigd van hun machteloosheid enerzijds en de juistheid van hun besef anderzijds, dat zij hun innerlijke mogelijkheden en waarden onvoldoende gebruiken.

Al wat ik vanavond gezegd heb, brengt u deze boodschap in vele vormen. Zelfs mijn aanklachten dienen alleen om u duidelijk te maken, dat de gemeenschap in haar huidige vorm geen oplossingen kan bieden, zodat een mens eerst moet leren zichzelf te zijn en gebruik moet leren maken van zijn eigen geestelijke gaven en krachten, indien de door mij gewraakte toestanden op moeten houden, te bestaan.

En intuïties e.d. moet je niet verklaren, rationaliseren, maar gebruiken. En krachten, waarover je meent te beschikken, moet je niet roemen, maar proberen te gebruiken, zodat waarden, dieattian je berusten, ook naar buiten toe waargemaakt kunnen worden.

Dit is mijn antwoord. Elke mens heeft het recht een eigen mening te koesteren, heeft ook het recht om zijn eigen weg te gaan. Alleen een dwaas zal dit ontkennen. Maar wie ziet, hoeveel dwaasheden en fouten er steeds weer gemaakt worden, hoe het onverstand schijnt te regeren, terwijl in een toenemende eenzijdigheid de mensen meer en meer hun besef van de werkelijkheid gaan verliezen, zal ook met mij eens zijn, dat het minste, wat je kunt doen, is: de mensen wijzen op alle discrepanties tussen woorden en werken, de mensen te helpen, wanneer zij geholpen willen worden en de zwakken te beschermen tegen de macht van de sterken.

Nodig leek het mij het antwoord op dit alles te suggereren in een: mens, wees jezelf, verwerp een ander niet om wat hij is, maar verwerp toestanden, die niet juist zijn.

en gebruik al je vermogens om juist waar de toestanden niet deugen tenminste zelf het juiste te zijn en uit te stralen. Vlucht niet weg naar voorstellingen van een hiernamaals, waarin alles terecht zal komen, een inwijding die je ontruikt aan de fouten van het vulgus, of een koninkrijk gods, dat in de harten der mensen heet te bestaan, maar waarvoor op aarde zelfs bij de vroomsten kennelijk geen plaats is.

Leef bewust in dit aardse tranendal, maar wees je bewust, dat in je de krachten leven van dit koninkrijk, of hoe je het dan ook noemt, ook hier en nu. Besef dat, indien deze in allen levende krachten in u gewekt worden, het u hierdoor mogelijk is Zelfs de hoogste krachten op aarde te beleven, zonder je af te zonderen van de rest van de mensheid en deze krachten ip aarde een vorm en gestalte leert geven, waardoor de waarheid kenbaar wordt op aarde en elke mens meer en meer zullen konfronteren met de noodzaak zichzelf te zijn en te leven in overeenstemming met eigen innerlijk evenwicht. Dan zullen de mensen zich misschien meer gaan gedragen als ware mensen en minder beheerst worden door uiterlijke en oppervlakkige, door gewoonte opgelegde normen.

Ik heb helaas geen woorden genoeg, om alles zo onverbiddelijk duidelijk te maken, als ik zou wensen. Ik gaf u mijn mening, zo goed als mij mogelijk is. Nu moet ik afsluiten en dank u voor uw aandacht en tegenwerpingen.

Goeden avond.

(vragen bekort)

-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

In de weinige tijd, die mij rest, zou ik graag iets van esoterische aard naar voren brengen. Ieder vogeltje zingt nu eenmaal, zoals het gebekt is. Ik doe het daarom zo:

Ik volg een straal in de duisternis, verzink in het diepst van mijn zijn en ontwaak aan de rand van een heldere bron, die mij duidelijk maakt, waar mijn leven ontstond en waarin ik de hemel kan zien.

Want wanneer je tot de diepste diepten gaat, wanneer je zoekt naar de oneindigheden, die verbogen zijn in je eigen wezen, komt er een ogenblik van verstilling. Zoals je aan een spiegelende bron niet kunt zien, hoe diep zij is onder het oppervlak, maar slechts weet, dat daar het water welt, zo bereik je verstild een ogenblik, dat de kracht van je wezen een weerspiegeling wordt van de kracht der oneindigheid, die je zo beleven kunt, zonder dat je kunt overzien, wat de kracht zelve in wezen is, vanwaar zij stamt, of hoe en waarom zij opwelt, zo min als je geheel kunt overzien, hoe het water, dat wegvloeien zal, zijn weg zal kiezen tot het einddoel, de zee.

Wij leven in het onbekende. Wij dolen langs een onbekend bestaan en gaan spiralen na spiralen de onbestemde levensbaan. En hoe wij zoeken, hoe wij dwalen, of benoemen wat wij zijn, eerst als wij kennen de spiralen, wordt ons besef

zo groot, dat klein ons wordt alle zijn en leven, dat nog slechts langs de paden gaat. Dan is het ik in het Al verwezen een werkelijkheid, die altijd is, die onbeperkt bestaat.

Het is altijd weer een gaan langs de spiralen van het leven, want steeds weer herhalen zich de invloeden, steeds weer moeten wij daarom reageren, steeds weer moeten wij zoeken naar een volgende stap. Steeds weer sterven wij en worden wij geboren.

Maar wanneer wij beseffen, wat dit betekent, wanneer wij de weg eindelijk in zijn geheel kunnen overzien, zijn wij vrij van de beperkingen van voertuig en tijd. Onze vrijheid is dan niet een gaan in of door het leven, maar een beseffen van alle leven als een totaliteit.

In de gehele esoterie wordt je altijd weer gekonfronteerd met jezelf, met de werelden, die in je liggen, dan eerst valt er nadruk op alles, wat je van die innerlijke werkelijkheid weerspiegelt en komen de noodlotswaarden aan de beurt, het fatum, dat je meent te ondergaan.

Wanneer je echter steeds goed en innig beleeft, wat er in je bestaat, dan komt er een ogenblik, dat je los staat van alle dingen. Zelfs een mens, levende op aarde, kan dan voor een kort ogenblik buiten de tijd staan en opeens een groot deel van de eigen levensbaan overzien, zowel de toekomstige mogelijkheden als het verleden.

Dit is de vrijheid, die wij allen bezitten, de vrijheid om te beseffen, te zien en daardoor ook vrij te worden van de onmiddellijkheid van het gebeuren.

Ik ben door de poorten der sferen gegaan, ik heb stom voor het verblindende licht gestaan, ik ben haast gestorven in louterend vuur, ik heb gedroomd, half onwetend, een goddelijk uur van besef. Ik ben teruggekeerd en ging door de sferen. Ik ging door de poorten tot een rijk, vol van waan. Ik ontwaakte uiteindelijk opnieuw op de aarde, gebonden aan menselijk, vergankelijk bestaan.

Ik keerde terug langs de dood en de sferen tot het vuur, dat dan niet zo sterk meer verteert. Ging tot het verstilte half dromende leven, waarin de Schepper zijn schepsel beleert. Hoe lang zal ik gaan nog de wondere wegen, die cirkelgang van leven en dood, van licht en van duister, van angst en begeren, van volle vervulling en verslindende nood? Ik weet het niet. Ik kan nog niet beseffen de zin van dit al, van dit hele bestaan. Maar eens zal ik blussen de laatste sprank, die men noemt het broeiende leven, het ik wel beschreven, de sfeer waar je leeft, het al, waar je blijft.

Misschien ben ik slechts, wie zal het zeggen, een spat van een letter, een deel van een woord, dat een ander zich schrijft.

Het onbestemde, het juist nog niet voltooid is het kenmerk van onze esoterie. Je droomt, waakt, zweeft en smakt terug in een werkelijkheid, die je nog niet geheel aankunt, tot je de onomschrijfbaar werkelijkheid betreedt en weet. Eerst dan heeft esoterie geen zin.

Goeden avond.

(sterk bekort)

d.d. 15 september 1978

-0-0-0-0-0-